

la tribuna

Són viables les pensions? (I)

La sonsònia sobre la necessitat urgent i imperiosa de retallar els sistemes de protecció social

JESÚS DE TENA | ESTEVE LÓPEZ

Militants del Partit Socialdemòcrata

Ja fa uns anys, però de forma més insistent d'ençà de l'inici de la darrera crisi econòmica que encara ens afecta, els representants de la més ferotge ortodòxia neoliberal, dia sí dia també, van repetint una sonsònia interminable sobre la necessitat urgent i imperiosa de retallar els sistemes de protecció social, que tant temps i esforços han costat construir, argumentant que són insostenibles.

I se'ls ha de reconèixer la seva constància i manca de defalliment en la repetició permanent d'aquest missatge, conscients com són, que la millor estratègia per a què aquest quallí, és la seva constant repetició, ja que, com bé sabeu, sempre s'ha dit que una mentida insistentment repetida acaba esdevenint una veritat.

Tracten de vestir, això sí, la incontestabilitat del seu missatge amb una pretesa evidència científica, acompanyant-lo de tota mena de dades estadístiques hàbilment tractades, quan no descaradament manipulades, en connivència amb els poderosos mitjans de comunicació que els són afins, amagant darrere aquest ball de xifres el que en realitat constitueix una opció ideològica i, per tant, perfectament rebutjable.

Andorra no ha quedat al marge d'aquest procés. Ja fa temps que

JA FA TEMPS QUE ASSISTIM AL DISCURS DEL SUPOSAT ESGOTAMENT I IMMINENT COL·LAPSE DEL SISTEMA DE LA SEGURETAT SOCIAL

assistim al discurs del presumpte esgotament i imminent col·lapse del sistema de Seguretat Social en les seves dues principals vessants, el finançament del sistema de salut i la provisió dels fons de pensions. Les pàgines d'aquest diari en són una bona mostra.

Dit això, s'ha d'admetre que el sistema de pensions és un siste-

ma en el qual entren en joc diverses variables no sempre controlables, i això ens obliga a ser curiosos, és a dir, ens obliga a ser previsors per intentar avançar-nos als cops davant la previsió o la constatació d'evolució negativa d'alguns dels factors, però no ens obliga necessàriament a l'alarmisme irresponsable.

El plantejament proposat des de determinats sectors sobre l'equilibri del sistema parteix d'una sola premissa: el factor demogràfic. Se'ns explica que l'evolució del nombre de pensionistes (persones que cobren una pensió) en relació al nombre de persones actives (persones que financen el cobrament d'aquestes pensions a

través de les seves cotitzacions) no pot garantir la sostenibilitat del sistema a mitjà i llarg termini atès l'increment experimentat per les classes passives del sistema (pen-

UNA ANÀLISI RIGOROSA HA DE CONTEMPLAR ELS DIFERENTS ELEMENTS QUE PODEN TENIR INCIDÈNCIA SOBRE ELS INGRESSOS

sionistes) en relació amb els actius (cotitzants).

Aquest argument, tan aparentment lògic i incontestable, només incideix sobre el factor de la despesa i obvia la menció d'altres variables que poden tenir una incidència igualment important a l'hora d'analitzar la capacitat de sostenibilitat del sistema en el temps. Sembla lògic que una anàlisi mínimament rigorosa sobre la viabilitat del sistema hauria de contemplar els diferents elements que poden incidir també sobre la variable dels ingressos. És a dir, com incidir sobre els ingressos per fer viable el sistema. Però sembla que aquest enfocament –el de la millora dels ingressos–

no és una prioritat per als gurus de les retallades.

Així doncs, l'anàlisi que se'ns imposa es basa en els aparentment rigorosos estudis actuàrials elaborats per saberuts analistes, provinents del món de la banca i les assegurances privades, que, malgrat tot, acostumen a equivocar-se. Bona prova n'és l'estudi sobre la reforma del sistema andorrà de Seguretat Social de l'any 1997, dirigit pel Sr. Lluís Buey, director general de consultors de pensions del BBV, i finançat per Banc Internacional Banca Mora, que preveia que les despeses destinades a pensions superarien els ingressos l'any 2008, moment a partir del qual la CASS hauria de recórrer als fons de reserva per poder finançar la despesa compromesa en aquell moment en matèria de pensions.

Bé, la història ja la coneixem. El sistema no només no va entrar en situació de dèficit l'any 2008, sinó que, d'aleshores ençà, ha continuat acumulant reserves en quantitats significatives (les reserves actuals de la branca jubilació superen els 1.000 milions d'euros) i això, malgrat la crisi econòmica dels darrers anys, que ha reduït de manera important el capítol dels ingressos a causa de la caiguda del nombre de cotitzants.